

ДАН ШЕСТИ

У једном свом есеју писац Растко Петровић је написао:

"Није мајка Југовића велика само зато што је мајка Југовића, већ и зато што је Мајка!"

У башти породице Петровић, породична заоставштина

Мало је познато да је позната сликарка Надежда Петровић (1873–1915) била и први женски фотограф у Србији. У време Првог светског рата одређен јој је статус ратног сликара и фотографа. Била је сведок борби српске и аустријске војске на Мачковом каму. Након евакуације болнице у Пацку, у кратком предању страхује "да ће проћи ови лепо дани, а ја нећу стићи да изађем још на положаје ради снимања".

Нажалост, њене фотографије из тог времена нису сачуване.

Сада је мати тако снажно мислила на то, на то умирање горе у планини, окружено фијукањем оркана, тако је силовито мислила, да је умирање још увек трајало, и преко смрти чак те бледе Милице, коју је њен зет донео скоро на рукама. Поштен и лојалан човек, тај зет који је донео њено тело да умре ту, пред њом! Али, зашто није умро он уместо ње? Зашто није умро после ње?

Мати је, међутим, учинила све. Да постоји сила која задржава смрт, она би је сигурно задржала. Јер су њена мисао и дело које излази из те мисли били као стваралачка мисао античких божанстава, као мисао богиње земље и пакла, којој је ноћна птица посвећена. Није случајно да је Тони толико сетила Стевана на ноћну птицу! Толико је био силовит рад те жене у духу, у телу, толико стваралачки, да су се и сама осећања претварала у акцију и да је и сама жалост постајала једна мрочна, моћна сила која ствара ... - О ви сте били онда тамо? - рекла је када јој је зет представио Стевана Папа-Катића - Учинили смо све да порођај испадне како треба, када већ није било могућно да је човек задржи у Крушевцу, није хтела да сачекамо Аустријанце, а мислили смо најпре да ће моћи да остане мирно у Скопљу, а после бар на Цетињу. Дошла је петнаест дана раније. Да сам ја бар била поред ње ... Не! хвала вам.

Ви разумете, је л`те? Није плакала, њен глас није губио у сигурности, али је била сва тамна и мрочна, силовита, несрећна која, као ноћни оркан, повија стабла, обавија их и односи.

Растко Петровић, Дан шест

У башти породице Петровић

Породица Петровић

Петровићи у породичном кругу

Напуштање Београда

Породица Мите Петровића: Растко стоји крај мајке, окружен сестрама (слева на десно) Љубицом, Надеждом, Драгом, Јелом и Зором

